

Sinterklaas

Het sinterklaasfeest geeft aanleiding tot allerlei bespiegelingen. Voorop staat natuurlijk dat het een vrolijk kinderfeest is, maar de vormgeving is wel een aardige kapstok voor reflectie op actuele ontwikkelingen. Zo zou ik me heel goed kunnen voorstellen dat Sinterklaas zijn helpercorps eens wat moderniseert: een Blauwe Bard ziet er zeker feestelijker uit, het sluit mooi aan bij de Smurfen, het vergt slechts geringe aanpassingen in sommige sinterklaasversjes en het roept geen associaties op met een slavenverleden. Als je bedenkt dat de Kerstman een uitvinding is van de jaren dertig van de vorige eeuw, dan weet over een gering aantal kindergeneraties ook niemand meer dat een Bard anders dan blauw zou kunnen zijn en dat hij de trouwe helper is van Sint.

Net uit Madrid aangekomen vertelde de goedheiligman mij dat er recent in Nederland twee penningen over hem gemaakt waren; hij was er niet onverdeeld blij mee. Hij had het in al zijn wijsheid kunnen weten. Immers, de ophef over kindermisbruik door kerkelijke personen heeft het begrip *kindervriend* in een smoezelig daglicht geplaatst. Bij menig misbruikt kind moeten toch bedenkelijke associaties opkomen bij een als bisschop verklede kindervriend.

Ook deze vrije penning van Cil van Ingen Schenau ziet er op het eerste gezicht braaf uit, maar de tekst laat na enig nadenken niets te raden over. De woorden heilig en geilig blijken in de religieuze praktijk soms akelig dicht bij elkaar te liggen. Het puzzelstukje van de goed g'heilig man lijkt zo bijna op zijn plaats te liggen, maar de gevierde kindervriend past niet echt in de grote plaat. Na het openbaar gemaakte gedrag van sommige prelaten ga je opeens heel anders denken over de tekst 'laat de kindekens tot mij komen'. In het daglicht durven zowel de kindervriend als de prelaat ons niet langer in de ogen te kijken. Let ook eens op de fraaie als kruis uitgevoerde letters t. De titel van de penning, *Papa Klaas*, verwijst mede naar de paus, die volgens velen te weinig afstand van de schandelijke praktijken nam. Mooie penning, beroerde boodschap.

De penning is tot stand gekomen in de Penningwerkplaats: www.penningwerkplaats.nl, vandaar het vignet op de voorzijde. Hij is uitgevoerd in terracotta, in 2011 en meet ca 70 mm. Meldt u bij Cil voor de bevrediging van uw hebzucht.

Penningwerkplaatsgenoot Kees Reek heeft zijn mijtervormige *Sinterklaas-penning* ook tot een kritisch manifest gemaakt. Het is hier van dik hout zaagt men planken, want al de kleur van de in rode terracotta uitgevoerde penning verwijst zowel naar het bisschoppelijk rood als naar de kleur van lust en schaamte. De *Congaudent(es) Exsultemus* op de voorzijde verwijst naar een elfde-eeuwse publicatie waarin de legende van Sint Nicolaas wordt verteld. De "heilige" boven de poort is bewust vaag gehouden in verband met de twijfels van Kees over

het fenomeen heiligverklaring. De trap naar de entree lijkt er vooral te zijn om de kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders boven het gewone volk te verheffen en de deuren staan bol van ellende door het huidige gedoe in de kerk.

De keerzijde staat meer in het teken van de goedheiligman zelf. De bisschop van Myra of de Abt de Sion bisschop van Pinara (het is niet helemaal duidelijk wie het nu werkelijk was), heeft op het concilie van Oxford in 1222 de naamdag van Sint Nicolaas bepaald op 6 december. De eerste noten zijn van het populaire versje *sinterklaas kapoentje* en we weten allemaal wat een kapoen is, in elk geval in Zuid-Nederland. Je mag tenminste niet aannemen dat Sinterklaas wordt bezongen als vetgemest haantje.

Een orthodox kruis is ietwat uit het midden geplaatst, symbolisch voor de scheve schaats die men rijdt in het licht van de strenge opvattingen over het geloof en de zedenleer.

Verder staan hier ook nog het merkteken van de Penningwerkplaats en het logo van de maker. Deze vrije penning is gemaakt in 2011 en meet 55 bij 85 mm (ca 6mm dik).

Neem voor verdere informatie contact op met Kees Reek: keesreek@gmail.com, website: www.keesreek.nl